

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-15
Besvaras senast
2021-01-29

Till statsrådet Anna Hallberg (S)

2020/21:305 Patent och immaterialrättsskydd på vaccin mot covid-19

Den 10 december hade TRIPS-rådet (The Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) möte där man diskuterade ett förslag som presenterades av Sydafrika och Indien. Förslaget (WTO dok: IP/C/W/669 Waiver from certain provisions of the TRIPS agreement for the prevention, containment and treatment of Covid-19) bygger på att patent och immaterialrättsskydd ska tas bort från de vaccin och andra relevanta läkemedel som är till för att stoppa covid-19 fram till dess att omfattande vaccination har skett globalt och majoriteten av världens befolkning är immun.

I dagens läge kommer inte vaccinen att räcka till att täcka det globala behovet. Det kan leda till en snedfördelning av vaccin och läkemedel mot covid-19. De rikare länderna kommer att få tillgång medan utvecklingsländerna kommer att ha tillgång beroende på de rikare ländernas vilja eller prioritering. Samtidigt visar studier att om de två första miljarderna doser av vacciner mot covid-19 skulle komma hela världen till hands skulle dödligheten i världen minska med 61 procent. Om däremot de 50 rikaste länderna får doserna kommer dödligheten att minska endast med 33 procent, vilket inte kommer att ge den globala effekt vi behöver.

Dessutom kan många utvecklingsländer möta institutionella och juridiska svårigheter när de måste använda den obligatoriska licensmekanismen för läkemedel. Det är en besvärlig process för import och export av läkemedelsprodukter som kan utgöra ytterligare ett hinder i pandemibekämpningen.

Det primära måste vara att stoppa pandemin och i det här läget kan inte läkemedelsföretagens patent och licenser komma före bekämpningen av covid-19.

Frågan är högst angelägen – om utvecklingsländerna nekas att producera vaccin, läkemedel och teknik som är nödvändiga i kampen mot pandemin så kommer det att drabba oss alla. Pandemin kommer då att ta längre tid att bekämpa, vilket kommer att leda till mer lidande och död. Dessutom kommer det att påverka ekonomin globalt än mer.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Anna Hallberg:

1. Kommer statsrådet att verka för att Sverige ska stötta förslaget som presenteras i TRIPS?
2. Om inte, är statsrådet villig att förespråka att delvis frångå patent och licens, om förslaget anses för generellt?
3. Är statsrådet villig att verka för en fördelning av vaccin och läkemedel globalt efter behov och inte efter länders ekonomiska förutsättningar, för att få en större global effekt mot spridningen?

.....

Lorena Delgado Varas (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders